

Dosarul nr. 3ra-1409/17

Instanța de fond: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău– C. Valah,

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Guzun, I. Cotruță, N. Simciuc

ÎNCHEIERE

20 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Svetlana Filincova,
Iurie Bejenaru, Maria Ghervas,

examinând admisibilitatea recursului, declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Muntean împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea refuzului, obligarea efectuării recalculului indemnizației de maternitate și indemnizației pentru creșterea copilului și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017, prin care s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 28 octombrie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 26 mai 2016 Tatiana Muntean a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Buiucani, Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la declararea ca fiind ilegal refuzul de a efectua recalculul indemnizației de maternitate și indemnizației lunare pentru creșterea celui de-al doilea copil până la vârsta de 3 ani, obligarea efectuării recalculului indemnizației de maternitate și indemnizației lunare pentru creșterea celui deal doilea copil în modul de calcul a indemnizațiilor pentru primul copil cu compensarea diferenței de sumă și încasare cheltuielilor de judecată. (f.d.4-7,58-60)

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat, că este angajată la ÎS „Vamservinform” din anul 2007. La data de 23 mai 2011 i-a fost acordat concediul de maternitate cu primul copil. Conform extrasului din cont nr.1/2010-/40, pentru primul copil indemnizația de maternitate a constituit 3 8520,31 lei și indemnizația

lunară 2 510,40 lei. La 19 mai 2014 i-a fost acordat concediu de maternitate pentru al doilea copil. Reclamanta menționează că ultimele 12 luni, înainte nașterii celui de-al doilea copil, s-a aflat în concediu pentru îngrijirea primului copil până la împlinirea vârstei de 3 ani, însă în această perioadă de către angajator nejustificat i-au fost transferate în cont două prime, pe 06 martie 2013 prima de 250 lei (de 8 martie), iar la 19 decembrie 2013 prima de 200 lei (Anul Nou). Reieșind din acest fapt, la 24 iunie 2014, Casa Națională de Asigurări Sociale a stabilit indemnizația de maternitate pentru al doilea copil în mărime de 3 707,42 lei și indemnizația lunară de îngrijire a copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani în sumă de 400 lei, la solicitarea sa a fost realizat recalculul indemnizației de maternitate și a primit încă 17 886,60 lei. Având în vedere diferența majoră între mărimile indemnizațiilor de maternitate și nefiind de acord cu suma calculată, s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Buiucani și organului ierarhic superior Casa Națională Asigurări Sociale cu cererii de a efectua recalculul pentru primirea indemnizației de maternitate și indemnizației lunare pentru creșterea celui de-al doilea copil. Casa Națională Asigurări Sociale a constatat că în perioada de 12 luni premergătoare nașterii copilului, lunile martie și decembrie 2013 a realizat venit asigurat sub formă de prime și nu este temei de recalcul a indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului până la 3 ani în baza calculului efectuat pentru primul copil. Reclamanta menționează că în vederea soluționării problemei pe cale extrajudiciară, s-a adresat către Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei cu o plângere, la care a fost informat că petiția a fost remisă în adresa Casei Naționale Asigurări Sociale. Reclamanta precizează că primele de sărbători au fost acordate neîntemeiat de angajator, deoarece contractul individual de muncă a fost suspendat pentru perioada în care se afla în concediu pentru îngrijirea copilului, iar achitarea acestor prime a avut ca efect diminuarea considerabilă a indemnizațiilor pentru al doilea copil. La 16 martie 2016 s-a adresat cu cerere către ÎS „Vamservinform”, solicitând anularea ordinelor prin care s-a dispus achitarea primelor de sărbători acordate în perioada în care aceasta se afla în concediu de îngrijire a copilului și rectificarea informațiilor transmise către Casa Națională Asigurări Sociale, Compania Națională de Asigurări în Medicină și organul fiscal. La 18 martie 2016, ÎS „Vamservinform” a emis un ordin, prin care a anulat prevederile ordinelor nr.24-0 din 05 martie 2013 și nr. 132-0 din 19 decembrie 2013, în ce privește acordarea primelor în mărime de 250 lei și respectiv 200 lei, iar la 04 aprilie 2016 a returnat sumele menționate în contabilitatea întreprinderii. Reclamanta susține că la 13 aprilie 2016, s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Buiucani și Casa Națională Asigurări Sociale cu solicitarea de a fi efectuat recalculul indemnizațiilor pentru al doilea copil. Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Buiucani nu a soluționat cererea prealabilă, iar organul ierarhic superior Casa Națională Asigurări Sociale a

expediat la 29 aprilie 2016 scrisoarea nr.M-480/16, prin care a refuzat să efectueze recalculul indemnizațiilor pe motiv că nu există temei juridic.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 28 octombrie 2016 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Muntean, s-a declarat ilegal refuzul de a efectua recalculul indemnizației de maternitate și indemnizației lunare pentru creșterea celui de-al doilea copil până la vârsta de 3 ani, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze recalculul indemnizației de maternitate și indemnizației lunare pentru creșterea celui de-al doilea copil, în baza modului de calcul al indemnizației primului copil, cu compensarea diferenței de sumă, în rest acțiunea s-a respins. (f.d. 69, 74-79).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017 a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 28 octombrie 2016. (f.d.109. 110-117)

La 26 septembrie 2017 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017, solicitând casarea hotărârile judecătorești, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse de Tatiana Muntean ca fiind neîntemeiată. (f.d. 120-126)

În motivarea cererii de recurs recurenta a invocat, că instanțele de judecată au interpretat în mod eronat legea și în acest sens au aplicat eronat normele de drept material. Menționează, că instanțele ierarhic inferioare au hotărât precum că situația Tatianeii Muntean se încadrează în prevederile art.7 alin.7¹ ale Legea nr. 289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale. Însă, concluzia instanțelor judecătorești la acest capitol este eronată, deoarece nu s-a ținut cont de faptul juridic stabilit cu certitudine și anume că intimata în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului (maternitatea cu cel de-al doilea copil), a beneficiat de venit asigurat (două prime) achitate de către angajator ÎS „Vamservinform” în luna martie și decembrie 2013, fapt ce se confirmă prin extrasul de contul personal de asigurare socială al Tatianeii Muntean. Astfel, Casa Națională de Asigurări Sociale nu a avut temei legal de a calcula indemnizațiile (maternitate și creștere) pentru al doilea copil precum s-a făcut pentru primul copil, deoarece situația intimitei se încadrează în prevederile art.7 alin.5¹ ale Legii nr. 289-XV din 22 iulie 2004. Totodată, potrivit art.7 alin.17 al Legii menționate indemnizațiile de asigurări sociale prevăzute la art.5 alin.(1) lit. d) de maternitate, f) pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, nu se recalculează, cu excepția cazurilor legate de modificarea legislației privind modul de salarizare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1), (2) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 04 iulie 2017, expediată părților prin intermediul oficiului poștal la data de 23 august 2017, confirmare despre recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsește (f.d.118).

În aceste circumstanțe recursul, depus la data de 26 septembrie 2017, se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că Casa Națională de Asigurări Sociale indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a II - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată, că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, al. 2, 3 și 4 CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin.1 CPC părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele 2 și 3 ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronate, iar alin. 4 stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. 3 constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. 2, 3 și 4.

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea lucrurilor pe când în recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanțele de judecată primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Casa Națională de Asigurări Sociale și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 270, 431 alin.2, 433 lit. a), 440 alin.1 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE :

Recursul, declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas